

ÎNCHEIERE

01 noiembrie 2023

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție

Completul de judecată în componența:

Președinte, judecător

Judecători

Aliona Miron

Ion Malanciuc

Oxana Parfeni

soluționând conflictul de competență jurisdicțională apărut între Completul specializat în materia de drept comun al Curții de Apel Chișinău și Completul specializat în materie de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de OCN "Prime Capital 2" SRL împotriva Agenției Servicii Publice cu privire la anularea deciziei de înregistrarea încăperii izolate, rectificarea Registrului bunurilor imobile,

c o n s t a t ă:

La 26 aprilie 2022, OCN "Prime Capital 2" SRL s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva Agenției Servicii Publice, departamentul Cadastru cu privire la anularea deciziei de înregistrarea încăperii izolate, rectificarea Registrului bunurilor imobile.

Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 15 iunie 2022, s-a respins cererea de chemare în judecată depusă de OCN "Prime Capital 2" SRL împotriva Agenției Servicii Publice cu privire la anularea deciziei de înregistrarea încăperii izolate, rectificarea Registrului bunurilor imobile.

La 04 iulie 2022, OCN "Prime Capital 2" SRL a declarat cerere de apel nemotivată împotriva hotărârii instanței de fond, solicitând casarea acesteia, cu emiterea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii.

Prin încheierea din 14 noiembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, s-a declinat competența completului specializat în materie de drept comun al Curții de Apel Chișinău de la examinarea cauzei civile în ordine de apel, în favoarea judecătorilor completelor specializate în materie de contencios administrativ ale Curții de Apel Chișinău.

Prin încheierea din 21 iunie 2023 a Curții de Apel Chișinău a fost suspendată examinarea cauzei menționate și transmisă cauza pentru soluționarea conflictului de competență.

Examinând conflictul negativ de competență jurisdicțională ivit între Completul specializat în materia de drept comun al Curții de Apel Chișinău și Completul specializat în materie de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră, că competență să judece cauza de contencios administrativ este Completul specializat în materie de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău, din următoarele motive.

În primul rând, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că, la 26 aprilie 2022, OCN ”Prime Capital 2” SRL s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva Agenției Servicii Publice, departamentul Cadastru, având două cerințe certe, și anume, anularea deciziei registratorului de înregistrare a încăperii izolate cu nr. cadastral 0100308.109.02.003 și rectificarea registrului bunurilor imobile aferent construcției cu nr. cadastral 0100308.109.02 prin excluderea încăperii izolate din componența acesteia ca fiind înregistrată în lipsa acordului titularului grevării.

Potrivit art. 195 din Codul administrativ, procedura acțiunii în contenciosul administrativ se desfășoară conform prevederilor prezentului cod. Suplimentar se aplică corespunzător prevederile Codului de procedura civilă, cu excepția art.169–171, iar în corespundere cu art. 27 din Codul de procedură civilă, disponibilitatea în drepturi se afirmă în posibilitatea participanților la proces, în primul rând a părților, de a dispune liber de dreptul subiectiv material sau de interesul legitim supus judecării, precum și de a dispune de drepturile procedurale, de a alege modalitatea și mijloacele procedurale de apărare.

Astfel, la soluționarea conflictului negativ de competență jurisdicțională, întru respectarea principiului disponibilității în drepturi, Completul de judecată se va limita de modalitatea cum au fost formulate revendicările din acțiune și se va expune asupra problemei puse în discuție anume sub acest aspect.

În conformitate cu art.5 din Codul administrativ, activitatea administrativă reprezintă totalitatea actelor administrative individuale și normative, a contractelor administrative, a actelor reale, precum și a operațiunilor administrative realizate de autoritățile publice în regim de putere publică, prin care se organizează aplicarea legii și se aplică nemijlocit legea.

Conform art.200 alin.(3) și (4) din Codul administrativ, conflictul de competență dintre judecătoriile din jurisdicția diferitor curți de apel, dintre o judecătorie și o curte de apel sau dintre două curți de apel se soluționează de către Curtea Supremă de Justiție.

Conflictul de competență se soluționează fără citarea participanților la proces, printr-o încheiere nesusceptibilă de recurs.

Potrivit art.10 alin.(1) din Codul administrativ, actul administrativ individual este orice dispoziție, decizie sau altă măsură oficială întreprinsă de autoritatea publică pentru reglementarea unui caz individual în domeniul dreptului public, cu scopul de a produce nemijlocit efecte juridice, prin nașterea, modificarea sau stingerea raporturilor juridice de drept public.

Din prevederile art.11 din Codul administrativ rezultă că, actele administrative individuale pot fi: acte defavorabile – actele care impun destinatarilor lor obligații, sancțiuni, sarcini sau afectează drepturile/interesele legitime ale persoanelor ori care resping, în tot sau în parte, acordarea avantajului solicitat; acte favorabile – actele care creează destinatarilor săi un beneficiu sau un avantaj de orice fel. Destinatarul unui act administrativ individual este doar persoana către care actul administrativ se îndreaptă.

Conform art.12 din Codul administrativ, un act administrativ normativ este actul juridic subordonat legii adoptat, aprobat sau emis de o autoritate publică în baza prevederilor constituționale sau legale, care nu se supune controlului constituționalității și stabilește reguli de aplicare obligatorii pentru un număr nedeterminat de situații identice.

Iar, potrivit prevederilor art. 14 alin. (1) din Codul administrativ, actul real este activitatea administrativă de drept public care nu are drept scop o reglementare concretă sau abstractă, ci un rezultat real.

Distinct de cele menționate, prevederile art. 438 alin. (1) Cod civil, când o înregistrare, înregistrare provizorie sau notare efectuată în registru nu corespunde cu situația juridică reală, se poate cere rectificarea acesteia. Prin rectificare se înțelege radierea, îndreptarea sau corectarea oricărei înregistrări, înregistrări provizorii sau notări inexacte efectuate în registru. Situația juridică reală trebuie să rezulte dintr-o recunoaștere făcută de titularul înregistrării, al înregistrării provizorii sau al notării a cărei rectificare se solicită, prin declarație dată în forma cerută de lege, ori dintr-o hotărâre judecătorească irevocabilă pronunțată împotriva acestuia, prin care s-a admis acțiunea de fond.

La fel, art. 2 din Legea cadastrului bunurilor imobile prevede că, înregistrare de stat a drepturilor asupra bunului imobil este înscrierea în registrul bunurilor imobile a bunului imobil și a componentelor lui, înregistrarea drepturilor, înscrierea titularilor de drepturi, notarea altor drepturi, a faptelor și raporturilor juridice prevăzute de legislație, precum și efectuarea modificărilor în registrul bunurilor imobile, iar efectuare a modificărilor în registrul bunurilor imobile reprezintă orice înscriere efectuată în registrul bunurilor imobile alta decât înregistrarea de stat primară și înregistrarea de stat curentă, precum și orice radiere a înscrierilor. La rândul său, art. 38 din aceeași lege prevede cazurile de rectificare, modificare și corectare al erorilor materiale.

La caz, după cum a fost menționat supra, reclamanta s-a adresat în instanță, solicitând anularea deciziei registratorului, care este un act real, de înregistrare a unei încăperi izolate dintr-un bun imobil, care constituia obiectul unui gaj și rectificarea înregistrării prin excluderea acelei încăperi izolate din bunul grevat în folosul său.

Astfel, dincolo de temeiurile invocate în susținerea acțiunii, dincolo de constatările din hotărârea primei instanțe cu privire la eventuala separare a bunurilor imobile, care nu sunt de competența Completului de judecată al Curții Supreme de Justiție, se atestă că reclamanta a înaintat două pretenții una din ele fiind de competența instanței de contencios administrativ, iar alta este de competența instanței de drept comun.

În acest sens, potrivit art. 201 alin. (1) din Codul administrativ, dacă acțiunea în contencios administrativ depusă în instanța de judecată conține pretenții inseparabile de drept administrativ și de drept civil, acestea se examinează de instanța de judecată competentă pentru examinarea acțiunii în contenciosul administrativ.

Căile procedurale asigură persoanelor interesate accesul la o instanță de judecată, căreia prin lege i s-a stabilit competența de a hotărî, iar pentru ca dreptul de acces la o instanță să fie respectat, trebuie ca instanța în fața căreia este adusă cauza să se bucure de jurisdicție deplină, adică instanța trebuie să fie competentă să analizeze atât aspectele de fapt, cât și pe cele de drept ale cauzei. Acest mod de reglementare al dreptului de acces la justiție este în concordanță cu principiile Convenției pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, potrivit cărora exercitarea dreptului de acces la justiție presupune tocmai asigurarea accesului oricărei persoane la un tribunal instituit de lege, adică garantarea unei proceduri judiciare în fața căreia să se poată realiza, efectiv, acest drept.

Din considerentul că un prim aspect al procesului echitabil este înfăptuirea

justiției de către „un tribunal investit de lege”, adică în primul rând având competență clar stabilită de legea națională, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție va soluționa conflictul negativ de competență, prin constatarea competenței Completului specializat în materie de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău la examinarea cauzei civile, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de OCN ”Prime Capital 2” SRL împotriva Agenției Servicii Publice cu privire la anularea deciziei de înregistrarea încăperii izolate, rectificarea Registrului bunurilor imobile.

Conform art.191, art.200 alin.(3), art.230 din Codul administrativ, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e:

Se constată competența Completului specializat în materie de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău la examinarea cauzei civile, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de OCN ”Prime Capital 2” SRL împotriva Agenției Servicii Publice cu privire la anularea deciziei de înregistrarea încăperii izolate, rectificarea Registrului bunurilor imobile.

Cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de OCN ”Prime Capital 2” SRL împotriva Agenției Servicii Publice cu privire la anularea deciziei de înregistrarea încăperii izolate, rectificarea Registrului bunurilor imobile, se remite Completului specializat în materie de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău, pentru examinare în fond.

Încheierea nu se supune niciunei căi de atac.

Președinte,
judecător

Aliona Miron

Judecători

Ion Malanciuc

Oxana Parfeni